

Verdal
kommune

STRATEGIPLAN 2022-2025

et godt sted å være liten

Adresse: Postboks 808

7651 VERDAL

Besøksadresse: Sendesvegen 151

7656 Verdal

Epost adresse:

leksdal.barnehage@verdal.kommune.no

98903694 Kontor

47972013 avdeling

47972005 avdeling

Hjemmeside:

<https://www.verdal.kommune.no/>

Vi fins også på

Facebook - Leksdal barnehage

Fastsett av samarbeidsutvalget 21.11.22

Innhold

STRATEGIPLAN 2022-2025.....	1
VELKOMMEN TIL LEKSDAL BARNEHAGE	4
FAKTA OM BARNEHAGEN	4
LOV OM BARNEHAGER, RAMMEPLAN, PEDAGOGISK PLATTFORM OG VERDIER.....	6
VISJONER.....	7
HOVEDMÅL FOR	8
BARNEHAGENS INNHOLD OG ARBEIDSMÅTER PROGRESJONSPLANER ..	9
OMSORG.....	9
LEK	12
LÆRING	14
DANNING	16
SOSIAL KOMPETANSE - DE UTROLIGE ÅRENE (DUÅ), VENNSKAP OG FELLESKAP.....	21
BARNES MEDVIRKNING	26
BARNESAMTALER.....	26
FAGOMRÅDER	
1.KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	28
2.KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	28
3.KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	28
4.NATUR, MILJØ OG TEKNIKK	28
5. ANTALL, ROM OG FORM.....	29
6. ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI.....	29
7.NÆRMILJØ OG SAMFUNN.....	29
SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE.....	30
OVERGANGER	30
Overgang barnehage- skole.....	31
Å VÆRE MINST I BARNEHAGEN	31
FØRSKOLEKLUBB	33
Skrivedans	34
BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET	35
PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING	35

Planlegging	35
Dokumentasjon	36
Vurdering	37

VELKOMMEN TIL LEKSDAL BARNEHAGE

Strategiplanen er gjeldende i perioden 2022-2025 og beskriver i et langsiktig perspektiv hva vi står for og hvordan vi jobber i Leksdal barnehage. Ut fra denne planen blir det hvert år utarbeidet en årsplan. Årsplanen gir en oversikt over hvordan vi arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehagens satsningsområder /utviklingsarbeid til pedagogisk praksis. Vi utarbeider månedsplaner som igjen bygger på årsplanen og strategiplan.

FAKTA OM BARNEHAGEN

Leksdal barnehage eies og drives av Verdal kommune. Det er barnehageeier som har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, dermed har de det juridiske ansvaret for kvaliteten på barnehagetilbudet.

Barnehagen ligger i Leksdal, ca. 11 kilometer fra sentrum i Verdal. Bygningen er den gamle skolen i Sør-Leksdal, og består av allsidige rom, bl.a egen gymsal i kjelleren. Uteområdet er stort og gir rom for variert lek og aktivitet. Vi har både snekkerverksted, stabbur, gapahuk og dukkestue som er flittig i bruk.

Barnehagen har en avdeling med barn i alderen 1-6 år og vi deler barnegruppen i grupper ut i fra alder.

Nærmiljøet brukes aktivt og vi har flere turmål; «Martinskogen» er mye brukt, der har vi egen grillhytte. På Bunes har vi tilgang til et stort naust, kanoer og fiskeutstyr. Ski- og aketurer vinterstid går gjerne til Marka skistadion, men til dette har vi også fine områder rundt/i barnehagen. Skogen nedenfor barnehagen er også fint turmål.

PERSONALGRUPPA OG PERSONALSAMARBEID

«Styreren er gitt det daglige ansvaret i barnehagen: pedagogisk, personalmessig og administrativt. Styreren skal sørge for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen, og at personalet utvikler en felles forståelse for oppdraget som er gitt disse»

«Pedagogisk leder er gitt ansvaret for å iverksette og lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med godt faglig skjønn. Den pedagogiske lederen skal veilede og sørge for at barnehageloven og rammeplanen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet»

Rammeplanen for barnehager

Styrer og pedagogiske ledere her i Leksdal barnehage har barnehagelærerutdanning og flere har også videreutdanning. Sammen med barne- og ungdomsarbeidere, assistent og renholder har vi en allsidig personalgruppe. Antallet ansatte reguleres fra år til år eller gjennom året ut fra barnetallet og barns ulike behov. Vikarer kommer i tillegg.

I Leksdal Barnehage har vi et kompetent og engasjert personale. Vi vurderer og videreutvikler vår egen praksis gjennom både systematiske og mer spontane refleksjonsprosesser. Vi mener at personalet er nøkkelen til å gi barn og foreldre et godt pedagogisk tilbud i barnehagen. Gjennom god kommunikasjon og samhandling legger vi til rette for barns trygghet, lek og opplevelser. Hele personalgruppa tar ansvar for at vi skal ha et godt arbeidsmiljø og at vi er gode rollemodeller for barna.

LOV OM BARNEHAGER, RAMMEPLAN, PEDAGOGISK PLATTFORM OG VERDIER

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Lov om barnehager

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.

Rammeplanen for barnehager

VISJONER

Verdal
kommune

Visjonen for Verdal kommune er «sterk fortid – stolt framtid». Visjonen peker på hvordan vi skal bruke vår sterke fortid til å bygge ei stolt framtid.

Å bygge ei stolt framtid i Verdal er en oppgave for hele verdalssamfunnet. Vi må mobilisere ressursene som ligger i lokalsamfunnet og vi må samarbeide med verden rundt oss – både lokalt, regionalt og internasjonalt. De beste løsningene for framtidens Verdal finner vi sammen.

Et godt sted å være liten

ORGANISASJONSMÅL I

Verdal
kommune

1. Livskraftig, attraktiv og miljøvennlig
I førersete for grønn omstilling og grønne verdier.
2. Inkluderende, raus og mangfoldig
Bygd på verdighet, mestring og gode menneskemøter
I Verdal skal alle barn og unge oppleve trygghet, tilhørighet, likeverd, mestring og deltakelse i fellesskapet
3. Skapende, kompetent og framtidsrettet
En offensiv drivkraft i Trøndelag

Det betyr at vi:

- søker og deler kunnskap
- har vilje til endring
- møter andre med tillit og respekt
- finner løsninger sammen

Med innbyggeren i Verdal – alltid!

HOVEDMÅL FOR

Vi lar barna ta del i et inkluderende miljø hvor alle barn opplever å være del av et felleskap. Kjenne glede og mestring gjennom utforsking, lek og læring i trygge samspill

Personalet er barnas viktigste støttespillere i barnehagehverdagen, og sett med et barns øyne så ønsker vi at samspillet oppleves slik:

- Du skal se meg
- Du skal høre på meg
- Du skal ta meg på alvor
- Du respekterer meg for den jeg er
- Du skal bygge gode relasjoner til meg og ta deg tid til å bli kjent med meg
- Du skal være positiv til meg og gi meg ros for den jeg er og gjør
- Du skal gi meg konstruktive/positive tilbakemeldinger på det jeg gjør
- Du skal gi meg utfordringer som jeg mestrer
- Du lar meg medvirke i min egen hverdag
- Du er tydelig for meg
- Du skal gi meg trygge omgivelser
- Du skal gi meg glede og le sammen med meg
- Du skal være engasjert og interessert i meg og det jeg gjør
- Du vet at lek er viktig for meg, derfor skal du legge til rette for at jeg skal kunne leke
- Du skal gi meg hjelp når jeg trenger det
- Du skal oppfordre meg til å hjelpe andre
- Du skal undre deg sammen med meg og gi meg anledning til å lære

Arbeidet i barnehagen skal også bygge på Verdal Kommunes grunnverdier:
ÅPEN - TRYGG - MODIG

BARNEHAGENS INNHOLD OG ARBEIDSMÅTER, PROGRESJONSPLANER

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang».

«Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning»

Rammeplan for Barnehagen

I Leksdal barnehage legger vi opp til at innholdet i barnehagedagen skal være spennende og variert. Vi tilpasser arbeidsmåtene til enkeltbarnet, barnegruppen og lokalmiljøet. Barnehagen skal bruke ulike verktøy i det pedagogiske arbeidet, og vi skal støtte opp om barnas læreprosesser. Personalet skal utøve god digital dømmekraft i arbeidet med digitale verktøy.

I Rammeplanen for barnehagen står det at «barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskap og ferdigheter». For at barna skal få gode utviklingsmuligheter, oppleve læring og framgang gjennom sin tid i barnehagen, skal det legges opp til progresjon i innholdet. Her kommer en beskrivelse av det vi tenker er viktig innhold i barnehagehverdagen, samt progresjonsplaner ut fra alder.

OMSORG

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for»

«Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger»

Rammeplan for Barnehagen

Omsorg preger alle situasjoner barnehagen. Vi må være tilstedeværende og sensitive voksne som fanger opp barns ulike uttrykksmåter og behov, både når de har behov for omsorg selv og når de gir omsorg til andre. Vi bygger gode og trygge relasjoner, bryr oss om og tar hensyn hverandre, møter hverandre med tillit, respekt og anerkjennelse og lar barna medvirke i sin egen hverdag. Vi deler barna inn i mindre grupper dette skaper trygge omsorgsarenaer der lek og læring får gode vilkår.

Vi bruker trygghetssirkelen i vår arbeid med barna (Cooper, Hoffman, Marvin, Powell, 1999) Dette er en modell utviklet for å se barnets behov for trygghet og hvordan voksne kan tilfredsstille dette på en god måte. Voksne i barnehagen skal være den sikre havn og vi skal ta i mot barnet når det har behov for trøst og omsorg, og være en trygg base for barnets utforskning, lek og læring.

Tilknytning og utforskning henger nøye sammen. Tilknytning er barnets avhengighet og behov for beskyttelse og omsorg. Utforskning er barnets selvstenighet og behov for å undersøke og mestre verden. Trygghetssirkelen består av bevegelse mellom tilknytning og utforskning.

Trygghetssirkene er en metode for å lære bedre å forstå barnets behov. Det viser seg at barn helt automatisk søker både trygghet i sine foreldre/omsorgspersoner(bruker de som trygg base), og har en naturlig trang til å utforske omgivelsene (dvs. beveger seg bort i fra den trygge basen)

Det er viktig å forstå hvor barnet er i trygghetssirkelen, slik at vi gir barnet den tryggheten og støtten som det har behov for.

Vi kan også bruke trygghetssirkelen i vårt arbeid med foreldresamtaler.

PROGRESJONSPLAN OMSORG-I BARNEHAGEN SKAL BARNA:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Oppleve omsorgsfulle relasjoner • Oppleve trygghet • Vise ulike følelser. • Oppleve å få og ta imot trøst • Utvikle tillit til seg selv og andre	• Bli oppmerksom på egne og andre sine følelser. • Vise empati. • Hjelp hverandre.	• Trøste andre. • Kontakte en voksen for hjelp ved behov • Sette seg inn i andre sine følelser og situasjoner. • Inkludere andre. • Vise nestekjærighet. • Glede andre og seg selv.

For å få til dette trenger vi voksne som:

1. Vet at en god relasjon er den voksnes ansvar
2. Er både fysisk og mentalt tilstede i samspillet med barna
3. Er sensitive ovenfor enkeltbarns behov, gir ros, bekreftelse og veiledning
4. Viser barnet og foreldrene respekt i det daglige samspillet
5. Er engasjert i barnas lek og gjøremål, kjenner til barnas interesser og hva de er opptatt av
6. Gir mye kos og nærhet til barna -utstråler varme og trygghet
7. Har kunnskap og engasjement i jobben som gjøres

LEK

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og med andre»

Rammeplan for barnehagen

Leken foregår på ulike måter og på ulike steder, både ute og inne. I leken legges grunnlaget for vennskap og gode opplevelser med andre. I samhandling med andre legges grunnlaget for læring og sosial kompetanse.

Leken er barns hovedaktivitet og danner grunnlaget for deres sosialisering, utvikling, læring og dannelse. Vi ønsker å skape rom for leken ved å gi barna tid, rom, noe å leke med, og passer på at ikke leken blir for oppstykket. Vi vet at leken er viktig for barn, både her og nå og som grunnlag for videre utvikling. Vi gir barna trygghet, trivsel og omsorg som grunnlag slik at de kan kaste seg ut i leken.

Gjennom at vi følger opp barns nysgjerrighet og undring får barna mulighet til å medvirke i sin egen barnehagehverdag. De yngste barna uttrykker seg gjennom kroppsspråk, sinnsstemning, gester og blikk, og det krever tilstedeværende og sensitive voksenpersoner for å tolke dette. De eldste barna tar større del i barnehagehverdagen gjennom valg av aktiviteter og innhold som foregår innenfor gitte rammer.

Lekens egenverdi: leken gir en følelse av glede. Den skaper nysgjerrighet og en opplevelse av kompetanse. Barna kan bestemme selv og finne sine egne kreative og personlige uttrykk i leken. Lek er en tilstand som gir lykkefølelse. Barna opplever samhörighet med andre, og det å leke gjør at barn glemmer tid og sted og har oppmerksomheten sin rettet mot leken. Det er disse opplevelsene og følelsene barna får når de leker, som er lekens egenverdi.

I Leksdal barnehage setter vi av god tid til lek, og til å skape et godt miljø som innbyr til ulike typer lek. Vi ønsker å være bevisste voksne som har god kunnskap om lek, og formidler gode holdninger til barna. Vi vil være tilgjengelig for barna ved å være støttende, veiledende, inspirerende og oppmuntrende voksne.

PROGRESJONSPLAN LEK -I BARNEHAGEN SKAL BARNA:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Oppleve glede ved å være sammen med andre barn • Oppleve begynnende turtakings- og parallelllek • Vise nysgjerrighet og interesse på det som skjer rundt seg • Samspille i titt tei lek	• Oppleve glede i lek og samspill • Kunne delta i ulike typer lek • Dele og holde på leker (selvhevdelse) • Få begynnende interesse for å leke med andre • Være i lek over tid • Kunne leke alene og med andre • Mestres turtaking	• Oppleve humor og glede i leken • Leve seg inn i rollelek, glemme tid og sted • Være mer selvstendig i lek • Bringe egne elementer inn i leken • Ta kontakt med andre barn på en positiv måte

For å få til dette trenger vi voksne som:

1. Gir tid og rom for lek
2. Er engasjerte og lyttende i samspillet med barna
3. Er gode rollemodeller
4. Gir støtte og omsorg i leken, trøster og gir trygghet til barna
5. Ser alle barna, observerer lek og samspill og setter inn tiltak der barna trenger det
6. Gir ros, anerkjennelse og veiledning

LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfelleskap der barna skal få bidra i egen og andres læring»

Rammeplan for barnehagen

Læring er en livslang prosess som skjer i samspill med omgivelsene. Barn lærer i alle situasjoner, gjennom opplevelser, oppdragelse og erfaringer. Barn lærer gjennom formell læring som er planlagt og ledet av personalet, men kanskje mest gjennom uformell læring som er knyttet til lek og hverdagssituasjoner. De viktigste læringssituasjonene oppstår i daglig samspill, lek og vennskap barn i mellom, og i samspillet mellom barn og voksne.

Personalet skal sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring. Vi er observante på barnets uttrykk og tar spørsmålene og undringen fra barnet på alvor. Gjennom å dele barna inn i mindre grupper legger vi forholdene til rette for god læring.

Vi ønsker å bygge opp under å utvikle kreativiteten til hvert enkelt barn. Målet vårt er å skape en kultur som fanger opp barnas ferdigheter som foregår i frileken til barna. For barna blir det viktig at de opplever en sammenheng med det vi gjør i barnehagen og senere i livet for eksempel gjennom yrkesvalg. Det er barna som går i barnehagen som er fremtidens arbeidskraft og for å forberedes til dette trenger de ferdigheter som selvstendighet, samarbeidsevne, kreativitet og å kunne ta initiativ. Det er viktig å skape en kultur som fanger opp barnas spontane entreprenørielle ferdigheter som foregår i frileken til barna. Vår rolle blir å reflektere sammen med barna i det daglige, slik at de opplever en sammenheng med det vi gjør i barnehagen og det de skal holde på med i skole og yrkesliv senere. Det er vår jobb å legge til rette for at barna opplever mestring slik at de kan stole på seg selv, utvikle idéer og tenke nytt. Barna bør få prege sin egen hverdag gjennom å prøve og feile og være med å ta del i oppgaver som skal gjøres i barnehagen.

PROGRESJONSPLAN LÆRING -I BARNEHAGEN SKAL BARNA:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Oppleve grunnleggende trygghet • Oppleve forutsigbarhet • Få mestringsopplevelser i rutine-situasjoner • Lære gjennom å bruke hele kroppen og alle sansene	• Anerkjennes for sin nysgjerrighet. • Lytte til og utføre beskjeder • Få mulighet til å være kreativ • Øve på å bli selvstendig i rutinesituasjoner	• Reflektere rundt situasjoner, temaer og fenomener • Utvikle sin kreativitet, nysgjerrighet og læringslyst • Få mestringsopplevelser • Lære å respektere seg selv og andre

For å få til dette trenger vi voksne som:

1. Er til stede og tar seg tid til å lytte til barnas innspill
2. Er oppmerksomme overfor alle barn og støtter deres nysgjerrighet gjennom undring, utforskning og utvikling
3. Tilrettelegger for gode muligheter for lek, kreativitet og læringslyst
4. Deltar i lek der barna ønsker det og der det er nødvendig
5. Motiverer, roser, oppmuntrer og veileder barna

DANNING

«I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer»

Rammeplan for barnehagen

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter i samspill med omgivelsene. I Leksdal Barnehage ønsker vi å være gode forbilder på hvordan vi forholder oss til mennesker og situasjoner rundt oss. Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter samt støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Dette gjør vi gjennom å undre oss sammen med barna, bli kjent med og utvikle normer, regler og verdier. Vi mener at gjennom gode dannelsesprosesser settes barna i stand til å håndtere livet ved å utvikle evnene til å være prøvende og nysgjerrig til omverdenen, og se på seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.

PROGRESJONSPLAN DANNING -I BARNEHAGEN SKAL

BARNA:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Få utforske og bli kjent med avdelingen, rutiner og normer. • Oppleve fellesskap ved for eksempel samlingsstund eller måltid • Få medvirke i innholdet av sin egen hverdag ut fra sine forutsetninger	• Forstå rutiner på avdelingen. • Vise interesse for å være deltagende i ulike situasjoner • Utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen, gjennom dialog - hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med sine følelser og tanker • Få en følelse av at JEG er viktig, at andre tar meg på alvor	• Forstå felles verdier • Vise respekt for ulikheter blant mennesker • Sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne • Hjelp til med praktiske gjøremål • Respektere barnehagens regler og rutiner • Være ansvarsbevisst • Oppleve tilhørighet til samfunnet, natur og kultur • Undre seg , reflektere og utvikle kritisk tenkning.

For å få til dette trenger vi voksne som:

1. Bygger gode relasjoner til barna, viser omsorg og er gode rollemodeller
2. Er til stede, deltagende og engasjerte i det barna holder på med
3. Er observante og åpne for barnas innspill, ideer og interesser
4. Tar seg tid til å undre seg og utforske sammen med barna
5. Tar barna på alvor, er lyttende og anerkjennende og respekterer barnas væremåte og tenkemåte
6. Legger til rette for ulike opplevelser som barna kan lære av, eks kulturelle opplevelser

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling»

Rammeplan for barnehagen

Personalet skal støtte alle barn i den språklige utviklingen ved å kommunisere aktivt med dem. Vi legger vekt på den gode samtalen – der vi er lyttende og anerkjennende overfor alle barn. Dette krever et sensitivt og oppmerksomt personale.

Språkstimulering er en av barnehagens viktigste oppgaver og dermed en sentral del av barnehagens hverdag. En god språkutvikling er viktig for barn både på kort og lang sikt. Språk er avgjørende for læring, kommunikasjon og sosiale relasjoner. Barnehagen skal gi alle barn varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, og som uttrykk for egne tanker, meninger og følelser.

I Rammeplan for Barnehagen står det at; *«personalet gjennom dialog og samspill støtter barna i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Personalet skal anerkjenne alle barns ulike kommunikasjonsuttrykk og barna skal få mulighet til å delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og språkutvikling»*

Dette betyr at språkstimulerende aktiviteter skal være en del av barnas barnehagemiljø fra start til slutt, og at det skal tilpasses de ulike alders- og utviklingsnivå barna er på. Personalet skal observere, dokumentere og vurdere språkmiljøet og språket til hvert enkelt barn i alle aldre. Dette forutsetter bevisste voksne med gode kunnskaper om barns språkutvikling og språkbruk. Vi bruker språket aktivt og har fokus på den gode samtalen ut fra hva barna selv ønsker og har behov for å snakke om.

Skandinavisk barnehageforskning viser at lesing og samtaler rundt bøker har stor verdi for barns språkutvikling. Vi mener at det er viktig å implementere språk og leseaktiviteter i hverdagen for å lykkes i arbeidet med å styrke barns språkutvikling. Lesing gir videre positive effekter på utvikling av skriftspråket gjennom erfaring med bokstaver, leseretning og forståelse av innhold.

Vi bygger opp forventninger til det som skal skje i ei bok/fortelling og vi bruker konkrete/gjenstander for å bygge opp under innholdet i boka. Dramatisering av innholdet, tegning/maling, lese bilder, tekstskaping er også arbeidsmetoder vi bruker for at barna skal kunne reflektere over bøkene/fortellingene.

PROGRESJONSPLAN KOMMUNIKASJON OG SPRÅK- I

BARNEHAGEN SKAL BARNA:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Få erfaring med enkle sanger, rim og regler • Kommunisere, peke, og samtale rundt bøker • Vise ulike følelser • Forstå en del enkle hverdagsord • Kommuniserer med peking og benevner gjenstander og personer med egne ord	• Viser interesse, og er deltagende i enkle rim, regler og sanger • Svare på enkle spørsmål, og gjenfortelle enkle opplevelser • Kunne gjøre seg forstått. • Lære å sette ord på følelser • Kunne følge med på billedbøker med enkel tekst • Få erfaring med tall og bokstaver • Forstå enkle instruksjoner	• Få erfaring med leseretningen i en tekst • Få interesse for lekelesing og lekeskriving, og øve på å skrive sitt eget navn • Kunne sanger med flere vers • Gjøre seg forstått og ta mottakers perspektiv • Fortelle en historie med en viss sammenheng • Få begrep om forskjell på fortid og nåtid • Følge med i lengre bøker uten bilder • Kunne ta imot og følge kollektive beskjer

For å få til dette trenger vi voksne som:

1. Er tilstede både mentalt og fysisk
2. Bygger gode relasjoner til barn og foreldre
3. Er oppriktig interessert i barns ulike språkuttrykk, imøtekomende
4. Er språklige forbilder som er bevisste sin rolle
5. Tilrettelegger for et språkstimulerende miljø i barnehagen, stimulerer verbal og ikke-verbal kommunikasjon gjennom dialog og samspill med barna
6. Observerer, fanger opp og støtter barn som har vansker med språk og kommunikasjon
7. Deltar i lek og bidrar med humor og glede i hverdagen

SOSIAL KOMPETANSE – DE UTROLIGE ÅRENE (DUÅ), VENNSKAP OG FELLESKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov»

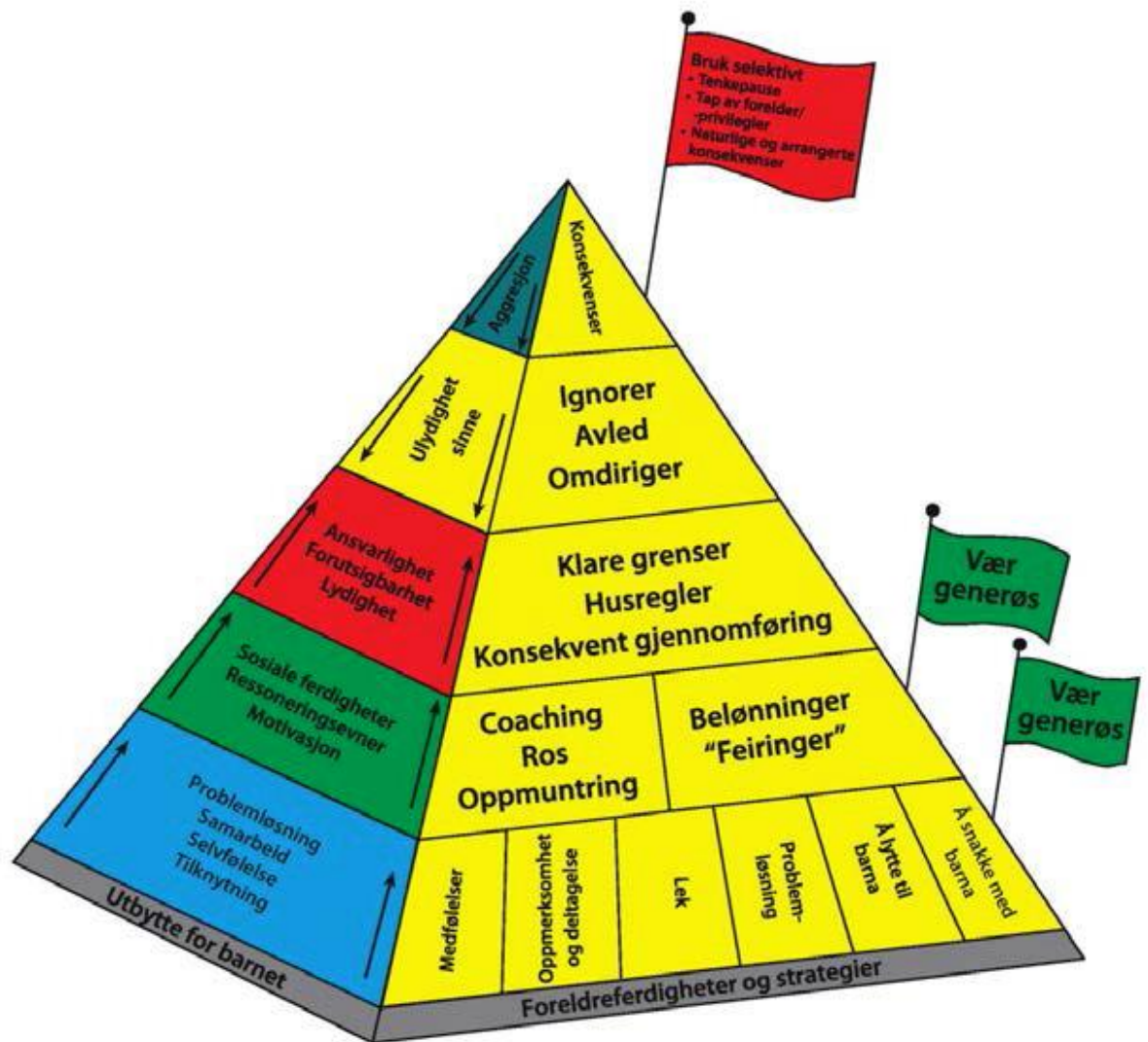
Rammeplanen for barnehagen

Sosial kompetanse handler om evnen til å forstå og mestre sosiale situasjoner, og om å ha den innsikten og de ferdighetene som trengs for å løse oppgaver og føle trygghet i samhandling med andre. God sosial kompetanse gjør det lettere å få venner, og vennskap er viktig for å gi næring til barns sosiale ferdigheter. Vi støtter barns selvfølelse gjennom å bygge opp et positivt selvbilde, føle seg betydningsfull, verdsatt og godtatt. Gjennom lek med venner får barna erfaring med å samspille med andre, og egenskaper som å regulere følelser og utføre vennlige handlinger blir stimulert. Dette er positivt for barnas trivsel noe som styrker et trygt læringsmiljø. Vi ønsker å støtte barnas selvfølelse gjennom å bygge opp et positivt selvbilde, at de føler seg betydningsfull, verdsatt og godtatt.

Programmet «De Utrolige Årene» (DUÅ) er et arbeidsverktøy i vårt arbeid med sosial/emosjonell kompetanse. Vi legger vekt på voksenrollen og at personalet skal reflektere over måten vi er på i møte med både barn, foreldre, kolleger og andre samarbeidspartnere. Vi mener det er viktig å styre oppmerksomheten vår på de positive egenskapene i alle menneskene rundt oss. Vi skal være gode rollemodeller for både barn og kollegaer.

Metoden er bygd opp som en pyramide, der det nederste er det grunnleggende. I Leksdal barnehage har vi valgt å jobbe nederst i pyramiden med fokus på relasjonsbygging, proaktive voksne og positiv oppmerksomhet/ros/oppmuntring. Vi mener at å bygge gode relasjoner til hvert enkelt barn er det viktigste vi gjør. Tilnærmingen til dette kan være forskjellig for hver enkelt som er rundt barnet. Det er viktig at personalet reflekterer over det de gjør i møte med barnet, hvordan dette preger barnet og om vi kan gjøre ting på en annen måte.

Lærepyramiden (Carolyn Webster-Stratton)

I Leksdal barnehage jobber vi med relasjonsbygging ved at:

- Jeg ser barnet, får øyekontakt, snakker med det, viser interesse for det de gjør
- Jeg sier hei og hade og bruker navnet til barnet
- Jeg tar barns følelser på alvor ved å lytte til deres ønsker å behov og vurderer hva jeg kan innfri eller ikke
- Jeg er en tydelig voksen, som setter grenser og jeg er tilstede og hjelper barnet i problemsløsninger
- Jeg hjelper barnet til å komme inn i lek og bli selvstendig i alle hverdagssituasjoner
- Jeg vil at barnet skal oppleve at jeg har en god tone med foreldrene
- Jeg er en ansvarlig voksen som sørger for å ta kontak med alle barn
- Jeg bruker noverbale signal; blikkkontakt, tommelen opp, stille tegn
- Jeg roser positiv adferd og bygger opp selvbilde til barnet
- Jeg er tilstede der barnet er og deltar i aktiviteter og lek sammen med barnet

I Leksdal barnehage vil vi være pro-aktive voksne ved at:

- Vi forbereder barna på overganger til nye aktiviteter og legger opp en dagsrytme som er forutsigbar
- Vi tilrettelegger det fysiske miljøet ut i fra barns ulike behov
- Vi er aktiv tilstede i barns lek ved å støtte barne i leiken ved å gi beskrivende kommentarer og være leken sammen med barnet
- Vi viser interesse og lytter til barnet
- Vi tenker igjennom plassering av barna rundt bord og i samling slik at både barn og voksne får ei trivelig stund
- Vi lar barna få valgmuligheter
- Vi gir barna muligheter til å være med å lage regler
- Vi finner løsninger sammen med barna når en ser det bygges opp til konflikter i barnegruppa
- Vi gir barn tro på seg selv gjennom ros og oppmuntring
- Vi er tydlige voksne som har de samme forventninger til de ulike aldersgrupper og møter barna med de samme reaksjonene
- Vi er en voksen som gir korte og tydelige beskjeder til barna

I Leksdal barnehage jobber vi med positiv oppmerksomhet, ros og oppmuntring ved at:

- Både barn og voksne sier «hei» og «hade» til hverandre
- Vi hjelper barn til å etablere og opprettholde vennskap med andre barn, gir ros og positiv tilbakemelding til barna når de er «en god venn»
- Vi arbeider med å lære barna hvordan de leker med hverandre, hvordan de følger beskjeder, det å samtale med andre, vente på tur, dele, spørre, hjelpe hverandre og samarbeide, og gir umiddelbar positiv respons når vi ser at de får det til dette

VENNSKAP OG FELLESSKAP

« I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for felleskapet for å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap»

Rammeplan for barnehagen

I Leksdal barnehage legger vi til rette for aktiviteter der barna får bruke sitt mangfold, utvikle vennskap og være en del av fellesskape. Vi ønsker å støtte barnas selvfølelse gjennom å bygge opp et positivt selvbillde, føle seg betydningsfull, verdsatt og godtatt. Vi har kompetente og tilstedeværende voksne som legger til rette for og fremmer vennskap barna i mellom. Det er viktig at barna opplever voksne som gir trygghet, gode råd, klemmer og samtaler, tommel opp og et smil. Noen ganger trenger vi å gripe inn for å veilede barna og hjelpe dem å forstå hvordan de kan gjøre ting annerledes.

Vi har nulltoleranse for mobbing, og skal aktivt arbeide for å kartlegge, forebygge og korrigere uheldige samspillsmønstre mellom barna. Vi skal snakke med barna om vennskap, og sette ord på følelser, reaksjoner og hvordan vi er med hverandre.

Vi deler barna inn i mindre grupper i løpet av dagen, dette mener vi har positiv effekt i samspillet mellom barna.

PROGRESJONSPLAN VENNSKAP OG FELLESSKAP-I

BARNEHAGEN SKAL BARNA:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Oppleve å få trøst, kos og nærhet når de gir uttrykk for at de har behov for det • Oppleve å ha en trygg og god relasjon til de voksne rundt seg • Få mye positiv oppmerksomhet og ros i hverdagen • Oppleve et stimulerende lekemiljø som lar barna få utfordringer både fysisk og kognitivt • Få tid og rom til å samspille med andre barn og oppleve gleden av gryende vennskap • Øve på å vente på tur • Øve på å forstå når noen blir lei seg, og være med og trøste • Oppleve at hver enkelt er en del av et fellesskap	• Oppleve positive samspillsmønstre med andre barn og voksne • Oppleve å få trøst, og selv kunne trøste noen som er lei seg. • Oppleve vennskap, ha noen å være sammen med/leke med. • Øve på å dele med hverandre • Øve på turtaking • Oppleve støtte til å sette egne grenser for seg selv. • Øve på å motta og forstå beskjeder. • Oppleve å delta aktivt i ulike aktiviteter sammen med andre • Oppleve å bli sett og hørt, og trygges på å komme med egne meninger og synspunkter • Oppleve et positivt lekemiljø, og få erfaring til å forstå lekesignal og lekekoder	• Øve på å være en venn og holde på en venn • Øve på å hjelpe de som er mindre • Øve på å mestre balansen mellom selvhevdelse og å se andres behov • Kunne vente på tur • Tilegne seg de «sosiale spillereglene» for å kunne ha ett samspill med andre • Øve på å være selvstendig i hverdagsaktiviteter • Stimuleres til å forstå egne og andres følelser • Oppleve å ha, og være, gode rollemodeller • Få veiledning og støtte til å løse konflikter • Øve på å gjøre hyggelige ting mot andre uten å forvente å få noe igjen • Kunne ta imot og utføre beskjeder • Oppleve å bli sett og hørt og få bidra til medvirkning av egen hverdag • Stimuleres til å oppleve glede ved å vise omsorg for andre

For å få til dette trenger vi voksne som:

1. Er til stede og tar seg tid til å lytte til barnas innspill
2. Er oppmerksomme ovenfor alle barna og støtter deres nysgjerrighet gjennom undring, utforskning og utvikling
3. Tilrettelegger for gode muligheter for lek, kreativitet og læringslyst
4. Deltar i lek der barna ønsker det og der det er nødvendig
5. Motiverer, roser, oppmuntrer og veileder barna

BARNES MEDVIRKNING

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med alder og modenhet»

Barnehageloven §3

Barn har rett til å uttrykke seg og bli hørt. Barns ytringer og signaler skal tas på alvor og anerkjennes. Barns medvirkning handler ikke om at barna skal bestemme alt, men at de har rett til å være med å bestemme over sin hverdag innenfor de rammer som er mulig. I samvær med barna bruker personalet tid og oppmerksomhet til å bli kjent med det enkelte barnet og hvordan det uttrykker sine behov, både med kroppsspråk og verbalt. Vi må fange og prøve å tolke barnas kroppslige og verbale uttrykk. Vi hjelper dem, lytter til dem, roser og rettleider -er åpne for barnas tanker, undringer og ideer. Vi må være åpne for impulsive handlinger og godta at våre planer ikke alltid blir som planlagt. Vi respekterer barnas egne valg og veileder når vi ser de gjør valg som ikke er til deres eget beste.

BARNESAMTALER

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov»

Rammeplan for Barnehagen

I barnehagen har vi uformelle og formelle samtaler med barna, Uformelle samtaler har vi hver dag, for eksempel ved lek, aktiviteter, måltider, garderobe, stellesituasjoner og på turer. En barnesamtale er en samtale hvor barnet(som er mellom 4 og 6 år) og en voksen snakker om hvordan barnet har det i barnehagen. Denne samtalen er ikke til for avdekke problemer eller negative ting fra barnet sin side, men synliggjøre hva barnet liker å holde på med i barnehagen.

Formelle barnesamtaler skal :

- sikre barns medvirkning,
- ha avsatt tid og rom
- være planlagt og godt forberedt
- ha anerkjennende voksne
- ha fokus på barnets opplevelser og tilrettelegges for undring
- barna bli hørt, sett og tatt på alvor
- gi barnet muligheter til å formidle sine interesser, ønsker og tanker

Ved formelle barnesamtaler blir foreldre informert. Eksempel på spørsmål; hva liker du å gjøre når du er i barnehagen? Hva er du flink til?

FAGOMRÅDENE

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold»

Rammeplan for barnehage

Rammeplan for barnehagen inneholder 7 ulike fagområder som barnehagen er forpliktet til å arbeide med. Gjennom fagområdene skal vi bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen ser fagområdene i sammenheng, og alle områdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

1. KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barna skal møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. Barna skal få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger. Personalet skal invitere til utforskning av både muntlig språk og skriftspråk.

2. KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Barnehagen skal legge til rette for alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Personalet legger til rette slik at barna inkluderes i aktiviteter der de kan være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut i fra egne forutsetninger. Barna skal få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen. Personalet skal motivere barna til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

3. KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. Barna skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. Personalet skal støtte barna i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barna skal få ta del i uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Videre skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering.

4. NATUR, MILJØ OG TEKNIKK

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper. Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna får gode opplevelser med friluftsliv året rundt.

5. ANTALL, ROM OG FORM

Dette fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelpe barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna skal få utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved at de selv skal være kreative og skapende. Videre skal vi stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger.

6. ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Fagområdet retter oppmerksomheten mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livsynsmangfold. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Videre skal vi skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft.

7. NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Vi skal videre bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få kjenneskap til menneskerettighetene. Fagområdet skal omfatte kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter (kvener/norskfinner, jøder, skogfinner, rom og romanifolk/tatere).

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

«Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter»

Rammeplan for Barnehagen

Foreldresamarbeid er en viktig del av vårt daglige arbeid med å skape en god hverdag for barn, foreldre og personale. Foreldre og personalet har et felles ansvar for å gi barna trygghet, trivsel og utvikling.

Foreldresamarbeid handler om at ansatte og foreldre jobber mot felles mål gjennom samspill, dialog, kommunikasjon og respekt for hverandres kompetanse. Foreldrene og personalet legger dette i et godt foreldresamarbeid: barns behov i fokus, gjensidig respekt/tillit, toveis god kommunikasjon, takhøyde – gi tilbakemeldinger – begge veier, åpenhet begge veier. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå med foreldrene til hvert enkelt barn og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Foreldrene skal få mulighet til å medvirke til den individuelle tilretteleggingen av barnehagetilbudet vi gir.

Daglig kontakt gjennom levere- og hentesituasjoner er de viktigste arenaene for å få til en god kommunikasjon mellom hjem og barnehage.

OVERGANGER

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen»

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe»

Rammeplan for barnehagen

I Leksdal barnehage tilpasser vi rutiner og organiserer tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og de andre barna. Vi sørger for en tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. Alle barn og familier har ulike behov under oppstart. For at små barn skal kunne utforske både nye relasjoner og et nytt miljø, trenger de en trygg base å utforske ut i fra. De første dagene av barnehagestart må foreldrene være tilstede, slik at barnet kan gjøre seg kjent med personalet og nye omgivelser innenfor trygge rammer. Det er viktig at barnets nærpersoner, både hjemme og i barnehagen, er sensitive for hvordan barnet reagerer i møte med den nye hverdagen. Derfor tilpasser vi barnas individuelle behov gjennom tilvenningstiden.

Overgang barnehage- skole

«Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen»

Rammeplan for barnehagen

For å få til en best mulig overgang mellom barnehage og skole følger vi prosedyre vedtatt i Verdal kommune.

Barnehagen legger til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, få med seg erfaringer, glede seg til å begynne på skolen, og oppleve at skole og barnehage respekterer hverandre og at det er en sammenheng mellom barnehage og skole.

Barnehagen har kontakt med de aktuelle skolene siste året før skolestart. Skolen arrangerer også besøksdager og førskoledager og foreldremøter våren før barna skal begynne på skolen. Dette for at barnet skal føle seg trygg på skolen, og få verdifulle relasjoner til skolen.

Barnehagen ønsker å gi skolen informasjon om hvert enkelt barn før skolestart, dette er informasjon som skal være til barnets beste. Dette skjer alltid med skriftlig samtykke fra alle foresatte. Vi ønsker at barn, foresatte og ansatte skal oppleve god samhandling i overgangen. God informasjon om hvert barn før skolestart kan bidra til at skolen bedre kan legge til rette for individuelle læringsløp allerede fra skolestart.

Å VÆRE MINST I BARNEHAGEN

De senere årene har det blitt gjort mer forskning på små barn (0-3 år) i barnehage. Denne forskningen er det viktig at vi i barnehagen tar inn over oss og bruker når vi skal legge til rette for en god barnehage for alle barn.

Noe av det viktigste denne forskningen viser er hva tilknytning, relasjoner og samspill har å si for utvikling av barnas hjerne og evne til læring og sosialt samspill senere i livet. Godt samspill stimulerer hjernens utvikling fra barnet er nyfødt, og for å videreføre denne utviklingen så er barna avhengig av å ha en trygg tilknytning til oss voksne i barnehagen. For å få til dette er vi avhengig av et godt samarbeid med foreldrene slik at vi sammen kan gi barnet en god start.

I Leksdal barnehage ønsker vi at alle barn skal føle seg trygge, og vi legger derfor opp til at barna skal få god tid til å bli trygg på både personalet, rutiner og omgivelser. Vi bruker mye tid der barna er, ofte på gulvet. Der fungerer vi som en trygg base for barna der de kan stikke innom for å fylle på med kos, nærhet og trygghet før de utforsker videre (jmf. Trygghetssirkelen s 26). På

denne måten støtter vi barna på vei mot mestring og selvstendiggjøring. Vi bruker alle små øyeblikk gjennom dagen til å fremme trygghet og utvikling hos barnet. Når vi er tett på barna gir det oss gode muligheter til å sette ord på barnas lek og adferd på en slik måte at det stimulerer til læring og utvikling. Rutinesituasjoner som måltid, påkledning og bleieskift er også gode pedagogiske arenaer i så måte. I tillegg stimuleres barnas språkutvikling.

FØRSKOLEKLUBB

Førskoleklubben er en klubb for de som går siste året på barnehagen. I perioden september til mai har klubben egen aktivitet. Der vektlegger vi skoleforberedende aktiviteter innenfor sosiale og faglige områder.

Det vi arbeider med:

- skape felleskap i gruppa, gjennom å arbeide med respekt til hverandre, vente på tur, ta hensyn til hverandre, arbeide med oppgaver som krever samarbeid og konsentrasjon, øve på å si noe positivt til andre og få en positiv holdning til hverandre.
- stimulere skriftspråket og begrepsapparatet, begrepstrening/begrepslæring med bruk av konkrete, høytlesning og gjenfortelling, samtaler.
- finmotorisk stimulering, gjennom å øve på blyantgrep, gjennomføre oppgaver der vi bruker finmotorikken, tegne/fargeleggings oppgaver, skrivedans.
- matematikkstimulerende aktiviteter, gjennom å bli kjent med tallbegrepene og mengdene, øve på å telle mengder, sortering av farger, størrelse, former, ulike former som trekant, sirkel, kvadrat...
- konsentrasjonstrening, gjennom å øve på å ta imot beskjeder og gjennomføre de, fullføre påbegynte oppgaver, lytte til hva både barn og voksne sier/forteller, skape ro for hele gruppa,
- skape interesse for bokstaver og kunne kjenne igjen og skrive navnet sitt, gjennom å øve på å skrive navnet sitt, kjenne igjen bokstaver, tekstskaping.
- skape tro på egen mestring, gjennom å få ros og oppmuntring, fokuserer på det de gjør bra, øve på å tørre å prate mens andre hører på, oppmuntre til selvstendighet.

Fra Barnehage til skole:

Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

Rammeplanen i barnehagen

Å begynne på skolen innebærer en stor overgang, både for barn og foreldre. Kanskje forbindes det å begynne på skolen først og fremst med å lære å lese og skrive, men det er ofte de små, enkle tingene som kan bli utfordrende for mange barn: Å ta imot beskjeder, vente på tur, gå på do alene, sitte stille over lengre tid, pakke sekken, hoppe tau og sparke ball i friminuttene, ta av og på klær og sko uten hjelp osv.

Skrivedans

I Leksdal barnehage bruker vi skrivedans hvert år til barna som går siste året i barnehagen. Skrivedans er et program der samspill mellom lek, musikk og bevegelse skal danne grunnlaget for skriveundervisningen som venter barna i skolen. Skrivedans er beregnet for barn fra 5-8 år og hjelper dem med å utvikle grov- og finmotorikk. Målsettingen er å skape en sunn, flytende og sammenhengende håndskrift ved å kombinere blyantens bevegelser med de grovmotoriske bevegelser ved hjelp av musikk, rytme, regler, leik og fantasitegninger. Barna lærer å ha oversikt over skriftflaten, former og bevegelsesrytme.

Vi får gode tilbakemeldinger fra Leksdal skole at det har en virkning dette med skrivedans for 5/6 åringene. De ser at barna har fått et grunnlag for skriveundervisningen som venter dem når de kommer til skolen.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene»

Rammeplan for barnehagen

I barnehagen skal vi gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med både Barnehagelov og Rammeplan. Vi skal være en lærende organisasjon (*Lærnde organisasjoner er organisasjoner der mennesker videreutvikler sine evner til å skape de resultater som de egentlig ønsker, der nye og ekspansive tenkemåter blir oppmuntret, der kollektive ambisjoner får fritt utløp og der mennesker blir flinkere til å lære i fellesskap. (Senge 1999)*). Vi skal også tilpasse det pedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Innhold og oppgaver i barnehageloven og rammeplanen for barnehagen er styrende for oss, likedan Verdal kommunens vedtatte planer og satsninger.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

I barnehagen planlegger, dokumenterer og vurderer vi vår virksomhet. Dette gjør vi for å utvikle oss og reflektere over vår praksis og greie å fornye oss til enhver tid.

Planlegging

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon i det pedagogiske arbeidet»

Rammeplan for Barnehagen

For oss i Leksdal barnehage er det viktig med planlegging for det gir oss et godt grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Dette sikrer bedre kvalitet på det arbeidet vi gjør og vi får utnyttet hensiktsgmessig bruk av de ressursene vi har. Planleggingen baseres på kunnskap om barns utvikling og læring individuelt og i gruppe, observasjoner, dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering i tillegg til samtaler med barn og foresatte. Personalet planlegger aktiviteter med utgangspunkt i Barnehageloven, Rammeplanen, kommunale planer, strategiplan og årsplan. God planlegging hjelper oss til en gjennomtenkt og hensiktsgmessig bruk av barnehagens ressurser. I hverdagen er det viktig å gi rom for medvirkning og spontanitet og vi skal gi hvert enkelt barn og barnegruppen kontinuitet og progresjon.

Dokumentasjon

«Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen»

Rammeplan for barnehagen

Dokumentasjon skal synliggjøre vår praksis for barn, foresatte, ansatte og andre. Vi dokumenterer barns hverdag, ved å fange opp de små og store øyeblikk. Gjennom det har vi godt grunnlag for å tenke og reflektere. Personalet bruker praksisfortellinger fra hverdagen for refleksjon. For oss er det viktig å stoppe opp, ta et steg tilbake og tørre å se på vår egen praksis. Synliggjøringen av arbeidet vårt skjer gjennom bilder, samtaler, daglig kontakt, skriftlig, tekstsaking, barns egne permer, facebook, hjemmeside.

For at barnas lek skal kunne komme til syne må dette foregå gjennom dokumentasjon. Med dokumentasjon mener vi å lytte og se hva barna faktisk leker gjennom å observere de. Dokumentasjonen blir da det som gjengir det barna sier og gjør- med andre ord er dette barnas arbeid. Med å ta utgangspunkt i barnets mange språk så kan dokumentasjon være bilder, barnetegninger, notater om hva som blir sagt og gjort, det de produserer gjennom ulike materialer, video, og bilder med tekst. Alt dette blir grunnlaget for hvordan vi vil jobbe i pedagogiske prosesser med barna. Og gi barn medvirkning er med på å gi oss en forståelse av barna. For å synliggjøre kvaliteten i Leksdal barnehage er et godt dokumentasjonsarbeid viktig.

Vurdering

Systematisk vurderingsarbeid er med på å bidra til at vi er en barnehage i stadig utvikling. I barnehagen vurderes daglig aktivitet, planer – der barn, personalet og foresatte er deltakende. Barnehagen har også ulike tilsyn der vi blir vurdert; mattilsyn, branntilsyn, kommunalt tilsyn på areal og innhold, miljørettet helsevern og økonomi.

Personalet vurderer etter hver periode som er planlagt. Barns utvikling og læring gjennom observasjon, barns trivsel og samspill med andre vurderes. Vi vurderer fortløpende tilbudet vi gir. Medarbeiderundersøkelse blir også holdt annen hvert år. Gjennom rutiner fra HMS planen vurderer personalet, leder og verneombud sikkerheten på barnehagen kontinuerlig.

Barn skal ha mulighet til å bearbeide inntrykk og opplevelser. Barn skal også være med i tilbakemeldinger på aktiviteter, trivsel, trygghet, leik gjennom samtaler.

Gjennom foreldresamtaler, foreldremøter og samarbeidsutvalg (SU) kan foresatte være med å vurdere barnehagen. Vi setter pris på at foresatte gir oss ris og ros gjennom hele året ved å ta kontakt med personalet. Foresatte vurderer barnehagen i ei brukerundersøkelse annet hvert år. Vurderinger som vi får fra foresatte tar vi på alvor, og vurderingen kan føre til at vi endrer vår praksis.

